

POSTANOWIENIE

Dnia 16 kwietnia 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Waldemar Płóciennik

w sprawie **R. K.**

oskarżonego z art. 59 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2020, poz. 2050) i in.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 16 kwietnia 2025 r.,

skargi obrońcy oskarżonego

na wyrok Sądu Okręgowego w Poznaniu

z dnia 9 stycznia 2025 r., sygn. akt IV Ka 1020/24,

uchylający wyrok Sądu Rejonowego w Śremie

z dnia 20 kwietnia 2023 r., sygn. akt II K 518/21

i przekazujący sprawę temu Sądowi do ponownego rozpoznania,

na podstawie art. 539e § 1 i 2 k.p.k.

p o s t a n o w i ł

1. oddalić skargę;

**2. obciążyć oskarżonego R. K. kosztami sądowymi
postępowania skargowego.**

UZASADNIENIE

R. K. został oskarżony o to, że:

I. w grudniu 2020 r. w K. w powiecie [...], działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, wbrew przepisom ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, udzielił M. P. substancji psychotropowej w postaci amfetaminy w ilości 50 gramów za kwotę 500

zł, tj. o przestępstwo z art. 59 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2020, poz. 2050),

II. w okresie od stycznia 2021 r. do 19 sierpnia 2021 r. w K. w powiecie [...] i w N. gm. Ś., działając w krótkich odstępach czasu, w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, a nadto w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, wbrew przepisom art. 33-35, art. 37 i 40 i 40a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii, wprowadził do obrotu znaczną ilość substancji psychotropowej w postaci amfetaminy w ilości nie mniejszej niż 800 gramów, w ten sposób, że 8-krotnie przekazał odpłatnie M. P. każdorazowo po 100 gramów za kwotę 1000 zł wymienioną substancję psychotropową za łączną kwotę 8000 zł, w celu jej dalszej dystrybucji, tj. o przestępstwo z art. 56 ust. 1 w zw. z art. 56 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2020 r. poz. 2050) w zw. z art. 12 § 1 k.k.

Wyrokiem z dnia 20 kwietnia 2023 r., sygn. akt II K 518/21, Sąd Rejonowy w Śremie uniewinnił oskarżonego R. K. od popełnienia zarzuconych mu czynów (pkt 5 wyroku).

Apelację na niekorzyść m.in. R. K. wniósł prokurator, który zaskarżając wyrok w całości, powołując się na przepisy art. 427 § 1 i 2 k.p.k. oraz art. 438 pkt 3 k.p.k., wyrokowi temu zarzucił „błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawy przedmiotowego orzeczenia, mający wpływ na jego treść, będący konsekwencją dokonania dowolnej oceny zgromadzonego materiału dowodowego, a w szczególności wyjaśnień oskarżonych M. P. i R. K. , jak też zeznań świadka T. K. , co w konsekwencji skutkowało uniewinnieniem oskarżonego R. K. od popełnienia zarzucanych mu czynów wobec przyjęcia, iż zebrany w sprawie materiał dowodowy okazał się niewystraczający, aby przypisać oskarżonemu R.K. popełnienie czynów z art. 59 ust. 1 i z art. 56 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii – podczas gdy prawidłowa ocena tych dowodów – w całokształcie okoliczności zdarzenia – prowadzi nieodparcie do wniosku przeciwnego.” W konkluzji prokurator wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

Odpowiadając na apelację, obrońca oskarżonego wniósł o jej nieuwzględnienie i utrzymanie w mocy zaskarżonego wyroku.

Sąd Okręgowy w Poznaniu, po rozpoznaniu m.in. apelacji prokuratora na niekorzyść oskarżonego R. K. , wyrokiem z dnia 3 października 2023 r., sygn. akt XVII Ka 974/23, uchylił zaskarżony wyrok m.in. w części dotyczącej R. K. i w tym zakresie sprawę przekazał do ponownego rozpoznania w postępowaniu pierwszoinstancyjnym. Skargę na wyrok uchylający, w trybie art. 539a § 1 i 2 k.p.k., wniósł obrońca oskarżonego. Po jej rozpoznaniu, Sąd Najwyższy wyrokiem z dnia 24 stycznia 2024 r., sygn. akt I KS 36/23, uchylił zaskarżony wyrok i sprawę przekazał Sądowi Okręgowemu w Poznaniu do ponownego rozpoznania. Po ponownym rozpoznaniu sprawy, Sąd Okręgowy w Poznaniu wyrokiem z dnia 16 kwietnia 2024 r., sygn. akt IV Ka 130/24, uchylił zaskarżony wyrok w części dotyczącej oskarżonego R. K. i sprawę przekazał do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Śremie. Również to rozstrzygnięcie zaskarżył skargą obrońca oskarżonego. Sąd Najwyższy wyrokiem z dnia 2 października 2024 r., sygn. akt I KS 23/24, uchylił zaskarżony wyrok i sprawę przekazał Sądowi Okręgowemu w Poznaniu do ponownego rozpoznania.

Ponownie przekazana sprawa została zarejestrowana w Sądzie Okręgowy w Poznaniu pod sygnaturą IV Ka 1020/24. Na rozprawie apelacyjnej w dniu 9 stycznia 2024 r. Sąd Okręgowy przeprowadził dowód z przesłuchania świadka B. H. oraz opinii biegłego A.T., po czym wyrokiem z dnia 9 stycznia 2025 r., uchylił zaskarżony wyrok w części dotyczącej oskarżonego R. K. i w tym zakresie sprawę przekazał Sądowi Rejonowemu w Śremie do ponownego rozpoznania.

Skargę na wyrok uchylający wniósł obrońca oskarżonego R. K. , który zaskarżając wyrok w całości podniósł zarzut:

„I. naruszenia przez Sąd Okręgowy w Poznaniu prawa procesowego mającego istotny wpływ na treść wydanego w sprawie orzeczenia w postaci art. 437 § 2 k.p.k. wyrażającego się w absolutnie niezasadnym wniosku, iż w przedmiotowej sprawie konieczne jest przeprowadzenie przewodu sądowego na nowo, co jak należy rozumieć w istocie przeprowadzenie przewodu w całości, włącznie z postępowaniem dowodowym, i to w sytuacji, w której Sąd Odwoławczy nie wskazuje przyczyn tego stanu rzeczy, a li tylko odnosi się do naruszenia prawa procesowego w zakresie oceny dowodów dokonanej przez Sąd I instancji,

II. naruszenia przez Sąd Okręgowy w Poznaniu prawa procesowego mającego istotny wpływ na treść wydanego w sprawie orzeczenia w postaci art. 437 § 2 k.p.k. w zw. z art. 454 k.p.k. w zakresie w jakim Sąd Odwoławczy stanowczo wskazuje na konieczność skazania oskarżonego R. K. na podstawie aktualnie zgromadzonego materiału dowodowego z jednoczesnym zaprzeczeniem tej własnej tezy wynikającej ze wskazania na konieczność przeprowadzenia przewodu sądowego na nowo, co jest twierdzeniem oczywiście nieprawidłowym i błędnym co do zasady, bacząc na realia sprawy”.

Obrońca wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku Sądu Okręgowego w Poznaniu i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Skarga nie zasługuje na uwzględnienie.

Stosownie do treści art. 539a § 3 k.p.k. skarga na wyrok sądu odwoławczego uchylający wyrok sądu pierwszej instancji może być wniesiona wyłącznie z powodu naruszenia art. 437 lub z powodu uchybień określonych w art. 439 § 1 (art. 539a § 3 k.p.k.). Z kolei zgodnie z art. 437 § 2 zd. drugie k.p.k., uchylenie orzeczenia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania może nastąpić wyłącznie w wypadkach wskazanych w art. 439 § 1, 454 k.p.k. lub jeżeli jest konieczne przeprowadzenie na nowo przewodu w całości.

Wynikający z art. 454 § 1 k.p.k. zakaz skazania w postępowaniu odwoławczym oskarżonego uniewinnionego w postępowaniu pierwszoinstancyjnym jest jednym z powodów uzasadniających uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania, stosowanie do art. 437 § 2 k.p.k. Taka sytuacja miała miejsce w rozpoznawanej sprawie.

Z uzasadnienia zaskarżonego skargą orzeczenia wynika, że podstawą wydania wyroku kasatoryjnego był art. 454 § 1 k.p.k. (w zw. z art. 437 § 2 zd. 2 k.p.k.). Sąd odwoławczy podzielił bowiem stanowisko prokuratora, iż doszło do naruszenia przez Sąd Rejonowy przepisu art. 7 k.p.k., którego następstwem był błąd w ustaleniach faktycznych i niezasadne uniewinnienie oskarżonego. Sąd Okręgowy, po przeanalizowaniu wyjaśnień M. P. i B. C. – współoskarżonych w sprawie (pkt 3.1. formularza uzasadnienia), doszedł do wniosku, że prawidłowo

przeprowadzona ocena dowodów z wyjaśnień wymienionych współoskarżonych oraz ich ocena w powiązaniu z treścią wyjaśnień oskarżonego R. K. , rodzi konieczność skazania R. K. , czego Sąd odwoławczy nie może uczynić w związku z treścią art. 454 k.p.k., dlatego też uchylił zaskarżony wyrok i sprawę przekazał do ponownego rozpoznania (pkt 5.3.1.4.1. formularza uzasadnienia).

Powyższe oznacza, że zaskarżone skargą orzeczenie nie narusza art. 437 § 2 k.p.k., skoro przepis ten wymienia m.in. art. 454 k.p.k. jako jedną z podstaw wydania wyroku kasatoryjnego. Nie jest prawdą twierdzenie skarżącego, że sąd odwoławczy wydał orzeczenie kasatoryjne ze względu na konieczność ponowienia przewodu sądowego w całości w postępowaniu przed Sądem pierwszej instancji. Z rozważań Sądu oraz treści sekcji 4.1. uzasadnienia wyroku jasno wynika, że powodem wydania skarżonego rozstrzygnięcia była regulacja zawarta w art. 454 § 1 k.p.k. Oznacza to, że po analizie zgromadzonego materiału dowodowego i po uzupełnieniu postępowania dowodowego Sąd doszedł do przekonania, że oskarżonego należy skazać, czego Sąd odwoławczy w związku z zakazem wynikającym z art. 454 § 1 k.p.k. uczynić nie mógł. O konieczności ponowienia przewodu sądowego mowa jest we wskazaniach adresowanych do Sądu pierwszej instancji, które są następstwem przekonania Sądu odwoławczego o potrzebie skazania oskarżonego. Jest jasne, że wskazanie to jest wiążące dla Sądu Rejonowego jedynie w sferze procesowej, tj. w zakresie ponowienia przewodu sądowego w całości, nie determinuje natomiast treści rozstrzygnięcia będącego następstwem ponowionego postępowania. Nie ma przy tym żadnej sprzeczności między stwierdzeniem o potrzebie skazania oskarżonego a zaleceniem przeprowadzenia ponownie przewodu sądowego w całości, bowiem – o ile do skazania miałyby dojść na rozprawie, to przeprowadzenie przewodu sądowego jest jej niezbędnym elementem. Mimo zastrzeżeń czynionych w uzasadnieniu skargi, jej autor dąży do zakwestionowania prawidłowości przeprowadzonej kontroli odwoławczej, co przecież przedmiotem skargi być nie może. Skarżący przy tym lojalnie przyznaje, że Sąd Okręgowy uzupełnił postępowanie dowodowe i na nowo ocenił zgromadzone dowody, co jednak, w jego ocenie, nie było wystarczające do wyrażenia poglądu o potrzebie skazania oskarżonego.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy oddalił skargę obrońcy oskarżonego.

[J.J.]

[a.ł.]